

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Beszédes tettek.

(Dsk.) Az a közvélemény, amelyik a tetteknel sokkal kevesebbre becsüli a szóáradatok özönét, amelyik azonban értéke szerint tudja méltányolni azt a körülményt, hogy a szavakból — a multak tanúságai szerint — tettek dusan termő magvai csiráznak: jól eső örömmel hallgathatta s olvashatta rövid két hét leforgása alatt az ország legfőbb kormányzati tényezőinek eredményekben gazdag beszámolóit, melyek egyuttal termékenyítő eszmékben dus programmok valának.

A gyorsan lepergő budget vitára célunk e szavakkal, azokra a nagy horderejű beszédekre, a melyeket tárczáik tárgyalása alkalmával a kereskedelmi, a földmívelésügyi s a közoktatásügyi miniszterek tartottak, s a melyek mindenike egy hosszú államéletre hivatott működés alapja gyanánt tekinthető.

Mindenik miniszter, kiket előbb említünk, széles perapestiváját nyitotta meg nem csupán az előző kormányok által előkészített alapokon való tovább haladásnak, hanem a reformok egész seregének és mintha összedobbant volna az egész parlament szíve a nemzetével (mily ritka eset!), a föltétlen meghódolást a magyar nemzeti eszme előtt domborították

ki úgy e beszédek, mint az azokat lelkesen fogadott parlamenti hangulat.

E magasztos és irányító vezéreszillagként követendő czélnek kidomborítását épen úgy megtalálhatni a tisztán anyagi kérdésekkel foglalkozó, mint a szellemeiket tárgyaló programbeszédekben, a hol nyilvános, félreérthetetlen utazás történt az anyagi erők gyarapodásával, sőt részbeni erőfeszítésével párhuzamosan munkálandó nemzeti kulturára. Mig a kereskedelmi s földmívelési tárcza méltóknak bizonyult képviselői s intézői az államépület megszilárdításának anyagi oldalán dolgoznak ezt javarészt nemcsak a nemzeti közvagyonosodás, hanem főképen azon érdekében cselekszik, hogy a nemzeti kulturának hatékonyabb és bővebb erőforrásokat nyissanak.

Szűkre szabott helyünk kereteit messze túlhaladná azoknak az eszközöknek méltatása, a melyekkel egyenként akarják e közös célt szolgálni, de annyira messze rámutathatunk, hogy a gazdasági föllendülés jövőjébe vetett hitünk annál bensőbb, a mekkora önérzettel hivatkozhatott kulturmisszióknak apostola: a közoktatásügyi miniszter, e téren fönnálló földadatainkra s főrészt azok kivihetőségeire.

Első sorban a béke munkájának van

meg a maga megosztási rendszere s mi egész olyan mélyen érzett örömmel látjuk azon férfiak okos és körültekintő fáradozásait, akik az anyagi jóllét új meg új forrásait akarják s tudják is megnyitni, mint azoknak hálásan fogadott törekvéseit, akik e forrásokból nemzeti közmívelődésünk fejlesztésére s belterjességében egyre megvívhatatlanabb voltára táplálnak áldásos intézményeket.

Az elvek és irányok kantimitása az, amely egyik főerősségét képezi a megosztott, de azért egy célra törekvő országerősítési munkának, — de csak természetesen találhatja mindenki, hogy az elvek és irányok gyakorlati alkalmazásában az arra hivatottak arravalósága s eszméi főnköltsége egybe kell, hogy olvadjon a kivihetőség praktikumával.

Nem csak nekünk, hanem az egész ország közvéleményének szeméi előtt áll a maga tisztaságában ami mostani kormányzatunk iránya és felfogása, annál is inkább, mert a kormány férfainak vakították az eddig némely részről gyakorlatba vett eltulolási rendszerrel s az ő önmegtagadás őszinteségével tárják föl az akadályokat, hiányokat, fokozottabb bizalmat kelte ezáltal a javításnak s tovább építésnek projektumai iránt.

Számolva a hátrányokkal, de vezérlő

TÁRCZA.

A felsült detektív.

Írta: Senki.

(Folytatása és vége.)

XIV.

Gyula ur pedig szintén látta azt a nevető asszonycsoportot ott a saját háza erkélyén a Goode ur ablakából. Titkon gyönyörködött a saját feleségében, mily kíváncsi, mily leányos, mily édes volt a Nusu így távolról is; Goode bevallotta, hogy sok-sok szép asszony van ezen a városon, de legszebb mégis a Nusika. És igaza volt teljesen; még Gyula is ránézett férfi szemmel erre a fogászra, hogy oly melegen nyilatkozik a delinkvensről.

Nusu pedig nem is álmodott arról, hogy Gyula vis a vi lakik vele és benne gyönyörködik. Nem sokat gondolt most már semmivel sem. Eljött a szombat; este magára öltötte a ruhát; pont 10 órákor előállott lent az üveges hintó és Tivadar beemelte maga mellé a drága zsákmányt és röptek a redout felé. Csak azt sajnálta, hogy az álaraz miatt meg nem tudta csókolni a Nusut. „Ne erőlködjék, most nem lehet...“ biztatta és csitította az asszony. Oda fent pedig a nagy teremben már huzta a cigány és Nusut meg Tibort már várták. Várta pedig egy

báránysüveges persa fakir és Goode ur. A fogász teljes báli díszben sétált fel-alá a persa fakirral. A mint az ajtóban megjelent egy karsu japán „Mikádó“ és karján a „Yum-yum“, azt sugta a fogász ur a fakirnak: „Ök azok!“ Tagadhatlanul jól leskelődött, mert ebben a japán ruhában Tivadar és Nusika jött a mulatságra.

A Mikádó pedig sasszemmel vizsgálta a termet. A lépcsőházban azt kérdezte: „Yum-yum! hol az igazi Mikádó?“ — „Kicsoda?“ — „Nos Gyula?“ — „Az Pesten mulat, ha igaz.“ — „Lehetetlen édes, hogy ott legyen, hisz ő csütörtök este velem leszállott az állomáson. Megállott egy percze Nusu és úgy nézett Tivadarra. „Maga csalódik, mert ő nincs idehaza.“ — „De a városon van, azt bizony tudom.“ — „Érdekes! — felelte Tivadar. — Igazán érdekes egy Herkules ez a Gyula, na de majd rá ismerék, ha itt van.“ — „Bohó, ne ábrándozzék veszedelmekről, hanem vezessen“ és Nusu huzta felfelé a maga igazi Mikádóját az Eldorádóba. A mint beléptek a terembe, Tivadar szét nézett ugyan, de Goode és a fakir már nem voltak együtt.

XV.

Goode egy negyed óra alatt a Yum-yum mellett taposta a vikszos padlót. Nagy csoport férfi vette körül a Yum-yumot és fagatták, találgatták ki lehet, mert ez volt a legelegánsabb maszk azon az estén. De nem boldogultak vele. Kértek a szegfűkből, melyek dagadó keblén ringatóztak, de nem adott egyet sem senkinek.

Tivadart ez a Goode bosszantani kezdte; aka-

dály volt ez még a táncban is. Végre kitűnő eszméje támadt. Oda lépett melléje és kérdezni kezdte, hogy „mint szolgál az egészsége a városon? Hol szerezte a diplomát, hol járta a cursust?“ Goodét ezek a kérdések érthetőleg frappirozták és izgatott lett, nevetni is akart, de nem tudott. Egyszerre csak vállára tette a Mikádó az izmos kezét, szeme, mint két fekete villám mélyen belefúródott a szemüvegen át is a Goode szemébe és valami csodálatos zsiibbadást érzett ez a fogász, mikor a Mikádó azt mondta neki „Gazember!“ El is kotródott Goode a sarokba, és mellette termett nemsokára a fakir is. Most már tudta Tivadar, ki itt a Gyula a sok magas maszk között.

Goode azután ült éjjelig csöndesen. De a zsiibbadást még érezte. A mint pedig az éjjeli vacsorára indultak, Goode is kimozdult a szegletből és a Mikádó után indult, a ki Yum-yummal egy szegletben telepedett meg. Nem ettek semmit, csak halkan sugtak-bugtak a zene lágy moraju árjában. Ekkor a Mikádó felkél és kifelé indul. Majd nesztelen léptekkel visszatér és valami különös kézmozdulattal egy másodpercze megállott Goode háta mögött. A fogász valami szokatlan forróságot érzett az agyvelőjén, azután az egész testén és egyszerre csak horkolt... elaludt mélyen.

A fakir is bejött és csodálkozva látta Goodét az asztalnál hihetetlen szituációban. De néhány percz mulva az erős kacagástól-e, mely körülötte hangzott, vagy más valamitől, Goode felnyújtotta a nyakát és szemét kinyitva zavarosan bámult maga elé.

csillagul a nemzeti, békés jóllét alapján megszilárdítandó kulturát fogadván el, munkál kormányunk, mely már csirájában is magához vonzotta a magyar politika terülő földjének leggazdagabb tápláló erejét.

Azok a momentuozus, fényes beszédek, a miket miniszterek tárcájuk költségvetése alkalmával tartottak — beszámolók épen oly mértékben lévén, mint programmok — igazi beszédes tettek!

Országgyűlés.

Budapest, április 12.

I.

Az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalása kezdődött ma a már nem szokatlan csekély érdeklődés mellett. Rohonyi Gyula előadónak a költségvetés főbb tételeit ismertető beszéde után Plósz Sándor az új igazságügyminiszter, emelkedett föl és elmondta programját, melyet minisztersége ideje alatt követni szándékozik. Beszédéből hiányoztak a miniszteri programmoknál megszokott színes képek. Egszerűen felsorolta az igazságügy terén szükséges teendőket s mindazon igazságügyi alkotások beváltását ígerte, amiket még Szilágyi Dezső kezdeményezett, de amelyek még befejezve nincsenek. Az általános polgári törvénykönyv teljes elkészítése képezi a legnagyobb feladatot s annak keretén belül foglal helyet egy sereg törvény elkészítése, ami alább a miniszter beszédében apránként is fölvan sorolva. Az új bünvádi perrendtartás életbeléptetésének utjában álló akadályok elhárítását is ígerte, továbbá általán a hátralekók megszüntetését. Az áru-hitel és biztosítási ügy terén ígért még reformokat, mindenben azt jelölve meg irányelvül, hogy az igazságszolgáltatást minél olcsóbbá és minél egyszerűbbé tegye. Beszédét a jelenlévő képviselők helyeslésekkel kísérték és befejezésekor hosszasan megőljenezték.

Az ellenzéki oldalról elsőnek Visontai Soma állott föl, aki meg a elején a miniszter programját dicsőítte, később mindinkább belemelegedett a kifogások felsorolásába. Kevésnek találta a miniszter kijelentéseit annak konstatálására, hogy vajjon az új miniszter a múltból a káros irányt nem veszi-e át. Az utóbbi idők igazságügyi mozgalmait sorra vette s abban a reményben, hogy az új miniszter kibővíti a programját, kijelentette a temperamentosos és hatásos beszéd végén, hogy a költségvetést elfogadja. A költségvetés elfogadása a szélsőbaloldalon meglepetést keltett. A következő szónok Veszter Imre, főképpen a bírói függetlenség és a kuria függetlenségének megővése érdekében szólott. Molnár János a tisztviselők vasárnapi munkaszünetét sürgette. Nagy Mihály Kecskemét részére esküdtszék felállítását szorgalmazta. Komjáthy Béla általánosságban és részleteiben is sok kifogást emelt a miniszter programja ellen.

A vitát holnap folytatják s azt remélik, hogy a holnapi ülésen a tárcza tárgyalását bevégezhetik.

II.

1899. április 13.

Két tárcza költségvetésének tárgyalását fejezték be a mai ülésen: az igazságügyi és a honvédelmi tárczát. Az elsőhöz általánosságban Mócsi Antal, Schmidt Károly, Győry Elek, Polónyi Géza és Major Ferencz szólott, valamennyi között Győry Eleknek a beszédében volt legmélyrehatóbb kritika a miniszter programjával szemben. Plósz miniszter a szónokok szemben a maga programjának teljességét védelmezte abból a szempontból, hogy abban mindez befoglalatik, amit a törvény, jog és az erkölcs kíván. Miután minden egyes szónok kívánságára reflektált, a központi kiadások tételét a képviselőház megszavazta. A részletes vita aztán gyorsan pergett s déli egy órára az igazságügyi tárcza költségvetése meg volt szavazva.

Eszményi gyorsasággal intézték el ezután a honvédelmi költségvetést, mely mindössze 15 percig foglalkoztatta a képviselőházat s ez idő felét is Szerb György előadói beszéde vette igénybe. Mindössze két szónok volt: Benyovszky Sándor, a ki a leszerelés eszméjét és Kossuth Ferencz aki a honvédségnek tüzéséggel való ellátását hangoztatta. A betegségek miatt távollevő miniszter helyett Gromon Dezső államtitkár válaszolt s aztán így a költségvetés tételeit, mint a honvédelmi jelentéseket megszavazták.

Az ülés végén Plósz igazságügyminiszter benyújtotta a kuriai bíráskodásról szóló javaslatot.

Elhatározták még a mai ülésen Széll miniszterelnök indítványára, hogy a költségvetésnek még a hónapban való törvénynyé emelhetése céljából holnap és holnapután délután 3 óráig meghosszabbítsák az üléseket.

Budapest április 14.

A képviselőház megkezdte a pénzügyi költségvetés tárgyalását.

Neményi előadó ajánlja a költségvetés elfogadását.

Komjáthy ellene szólalt fel.

Polónyi a miniszter személye iránt teljes tisztelettel van; politikáját azonban legnagyobb bizalmatlansággal illeti.

Major Ferencz szigorú rendszabályokat követel a borhamisításokra; elveti a költségvetést.

Lukács László pénzügyminiszter röviden válaszol az ellenzéki felszólalásokra. Konstatálja, hogy a fogyasztási adók emeléséről abszolút nincsen szó. Törvényjavaslatot szándékozik benyújtani, mely szerint a gyenge szeszitalok más tarifával adóztassanak, mint az erősebbek.

A ház vita nélkül elfogadta az egész költségvetést.

A pénzügyminiszter beterjeszti a költségvetési törvényt.

Gyarmati politika.

Kína felosztása egy pillanatra nálunk is aktuálisá tette a gyarmati politikát s ha hivatalosan megezárták is azt a hírt, hogy Ausztria-Magyarország is akar magának területet biztosítani

Kínában, a gyarmati politika kérdése még sincs egészen kikapcsolva a politikai diszkusszióból. A hangok után, melyeket eddig hallani lehetett, állíthatjuk, hogy osztrák részről szívesen fogadnák a gyarmati szerzeményeket, míg Magyarországon azok nagy averziókba ütköznek. Ez különben érthető, minthogy Ausztria nem csupán sűrűbb népséggel, hanem fejlett iparral is bír, melynek termékei jó eladási piacokra szorulnak, míg a mi iparunk egyes ágak kivételével még mindig gyermekezipőkkben borkál, sőt sok fontos cikkben nem nélkülözheti a behozatalt.

Egy tekintetben persze érettek vagyunk a gyarmati politikára. Felföldünk ugyanis felesleges emberanyaggal bír, melynek a haza szűk s ezért idegenben költözik, hogy másutt szerezzék meg azt a keresetet, melyet itthon meg nem találhat. Amde ezeken a szegény embereken egy kínai kikötő s az ahhoz tartozó terület megszerzésével nem lenne segítve, mert Kínában nem munkaerőben van hiány, hanem tőkében s messzetekintő vállalkozási szellemen, mely fel tudja tártani a szunnyadó kincseket. Angolnak, francziának, németnek oly terület lehet Kína, melyen a nagy befektetések dusan jövedelmeznek; de számunkra aligha lenne valami hozni való.

Különben Ausztriára nézve sem sokkal kedvezőbbek a viszonyok, mely szeretne ugyan egy új eladási területet szerezni, de nem tudta magát elhatározni, hogy előbb vessen és azután arasson, hanem mindjárt szeretne hasznot huzni a szerzeményből. Már pedig gyarmat birtokot, ha azt akarjuk, hogy maradandó áldású legyen, nem szabad fejős tehénnek tekinteni, melynek csak a fejét akarjuk, de hogy gondját is viseljük, azzal nem törődünk.

Egy haszna azonban mégis lehetne a felvetett kérdésnek. Az idegenbe tóduló felesleges emberanyagnak alkalmat kellene adni, hogy a saját hazájában érvényesíthesse magát. Alkalom erre bőven lenne, mert nálunk még elég sok olyan föld van, mely megbírja az intenzívebb gazdálkodást s dusan jövedelmezne. De még más úton is lehetséges lenne a szegény népen és közvetve az összesen segíteni. Csak el kellene háritani azokat a nem természetes akadályokat, melyek meggátolják az ipar létesítését oly vidékeken, hol úgy az emberi erő, mint a természeti erők oly olcsón és oly bőségesen meg vannak, mint bárhol. Ha majd egyszer komolyan hozzáfogunk e feladat megoldásához, bizonyny hamar megtaláljuk, tulságos fáradság nélkül, a helyes utat is.

Majd hirtelen felemelkedett és odalépett a Yum-yum elé; térdre vetette magát előtte átkarolta a lábát és csókolni kezdte a khinézer papucsot e szavakkal: „Szerettek! — oh szerettek, csak ne mond senkinek, bocsáss meg, hogy lestelek.”

XVI.

Egetverő kacaj vette körül a csoportot. „Éljen a Yum-yum!” hangzott az ifjak között. „Megőrült az amerikai!” mondta Tivadar. És ekkor a fakir valami rettenetes haragtól elkapta oda ugrott Goode urhoz; két erős csattanás hallatszott és két szemüveg repült tova a padlón; a fakir átnyalabolta a czingár detektívét és kitolta az ajtón. Már az első csattanáskor felocsudott Goode; nem értette, hogy mi történhetett vele, hogy őt Gyula ur a földről felnyalabolta a felesége lába mellől. Pedig hát nem valami rendkívüli eset esett meg rajta. A szerelmes medikus hypnotizálta csak rövid időre, de azt maga sem gondolta, hogy ilyen lesz a szuggesztio eredménye.

„Le az álarczokkal!” hangzott a rendezőség szava. A fakir le is vette és ott állott a ragyás óriás Dónáth Gyula nevetve.

A japán kosztüm eliskoltotta a legfelsőbb cist és rohant a kijárat felé, a Mikádó is követte, a fakir is utánnak akart iramodni, de nem engedték a férfiak. „Joga van a maszknak otthon levetni az álarczát egyedül is” csitították a rendezőség tagjai Dónáth ügyvédet. Persze, ha sejtették volna, hogy Nusu ez a japán leány, hát engedték volna futni, de így nem volt szabad, csak 10 perc múlva.

Gyula rohant hazafelé de ott zárva talált, mindent, rohant Tivadar lakására, de ott a lezárt kapunál hűsbe rúgta a csengőt. Ott maradt reggelig, se

tált fel-alá; a fakir ruhát kicserélte Goode urnál, a kit röviden kifizetett és összeszidott, hogy oly neveltségessé tette magát és Nusunak szerelmet vallott.

A detektív ur zsebre gyúrta a tizeseket és lefeküdt aludni. Gyula megakartá lepni nejét Tivadar-nál, azért sétált kapu nyitására a ház előtt. De onkélkül fáradt. Tivadar és Nusu már akkor a Borbándi kuria emeleti szobájában beszélgettek az ősz székely nemessel a teendők fölöl.

Nusu kijelentette, hogy nem tér többé vissza az ügyvédekhez, inkább itthon maradt, úgy sincsen ott semmi öröme, ott a régi szerelmes férj helyett csak, egy kegyetlen kinzó hóhért talál, aki a sirig hóhérolná Borbándy Annát is, mint a hogy hóhérolta Máriát. Az apa beleegyezett a fatális helyzetbe és magánál tartotta leányát.

XVII.

Gyula másnap délből jelentkezett a feleségeért de nem is bocsátották be; a cseléd azt jelentette, az öreg ur elutazott s egyebet nem tud. Gyulát az örület környékezte; most vesztette el nejét, mikor megtudta, hogy az egy becsületes jó és hü feleség az asszonyi szépség legingerlőbb fokán. Haza sietett, hogy a rendőrség útján keressesse a szökött feleséget.

De az események furesa fordulatot vettek. Éjjel Dónáth Gyulát felkereste a rendőrkapitány, de nem azért, hogy a felesége fölöl hírt hozzon, hanem, hogy őt letartóztassa, mint bankóhamisítót. A sebes fizetősor nem vigyázott Gyula.

Gyula halotthalvány szint váltott, hebegett valamit, de aztán, mint összeroskadt koldus, engedte, hogy elvezessék. Goode volt a megrontója. Dónáth

náth ügyvédnek. A pofont még egy privát detektív sem feledheti és boszut áll érte. Mikor Goodet Brassóban jegyet váltott Pestre, azt a tizes bankjegyet, melylyel fizetni akart, a pénztárosné félretette, oda-intette a főnököt, valamit sugott neki, és még mielőtt bezállhatott volna a telefon utján odahívott csendőrök elfogták.

A kihallgatásnál Goode ur Szabó Elemér privát detektívnek vallotta magát, aki ezt a hamis fotográfált tizeset, dr. Dónáth Gyula ügyvédől kapta. Ennek a vallomásnak az alapján tartóztatták le Gyulát. A házkutatásnál sok ily hamisítványt találtak. Gyula bevallotta, hogy tagja a kolozsvári bankó fotográfáló társaságnak.

Nagy pert akasztottak a nyakába; nagy lett a skandalum; most értette meg a világ, hogy a híres gavallér prókátor miből pazarolt. Életfogytiglanra zárták le Enyedre, majd Szamosujvárra. Ezt a pert követte egy szenzációkkal teli válóper.

Nusu az ítélet végén válóperit indított az elválasztás érdekében és a polgári hatóság megsemmisítette a házasságot. Nusu nem maradt sokáig özvegy, mert Tivadar azon a nevezetes éjjelen utközben megkóstolta az ésvesztő asszony méztengerén egy esőppjét egy csók alakjában és nem nyugodott addig míg az egész tenger övé nem lett... Elvette az édest feleségül és boldog vele.

*

A szamosujvári rabkonyhán pedig a nagy ételkatlan mellett egy ragyás óriás forgatja a főzőkanalat és sokszor felsóhajt: „Van Isten, a ki büntet is egyedül, s tudja, mit szenvedek Máriáért... szörnyen szenvedek.”

Földmívelési programmn.

Budapest, 1899. április 8.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter mindjobban magára irányítja az ország figyelmét. Általános érdeklődés kíséri minden szavát, valahányszor a parlamentben felszólal, mert tőle várja mindenki az új Magyarország kiépítését.

Az ő tevékenységével megszűnt a kereskedelmi minisztérium az államkormányzat fegfontosabb ágazata lenni, sőt ma már a pénzügyminisztérium is kénytelen hatáskörének egy részét rábízni a földmívelésügyi minisztérium gondozására.

A földmívelésügyi minisztérium ma az a tengely, amely körül a magyar globus forog. A gazdaságközönség tőle várja a megváltást, a kereskedelem és ipar emberei azonban gyanus szemmel itélik meg a minisztérium agrárbarát működését.

Mindenekelőtt kijelentjük, hogy amily jogosult a gazdaságközönség azon reményteljes várakozása, a melylyel Darányi nagyszabású működése iránt viseltetik, épp oly kevésbé indokolható az a pesszimizmus és félelem, melylyel kereskedők és iparosaink a földmívelésügyi minisztériumnak ezt az erőteljesebb működését fogadják.

Azt hisszük ugyanis, hogy nem az volt a hiba az utóbbi időben, hogy a földmívelésügyi minisztériumban többen dolgoznak, mint annakelőtte, hanem abban keresendő a baj oka, hogy a kereskedelmi minisztériumban kevesebbet dolgoztak, mint kellett volna.

Azt azonban Hegedűstől se várja senki sem, hogy a borhamisítókkal és a gabonauzsorásokkal magát azonosítja, mert igaza van Darányinak abban is, hogy a liberálisizmusnak a gazdasági élet eme elfajulásához semmi köze sincs. Minden tisztességesen gondolkodó embernek hátat kellene fordítani a liberálisizmusnak, ha a borhamisítás és a gabonauzsora attributumai lennének a liberálisizmusnak.

Ideje, hogy végre tisztába jöjjünk a liberálisizmus lényegével, mert ha ezt tenni elmulasztjuk, Darányi ama kijelentését is reakciónáriusnak kell minősítenünk, amelyben — mintegy válaszul a husvéti szocialista kongresszus határozatára — kereken kijelenti, hogy eszeigában sincs vissza csinálni az 1897-iki munkástörvényt. Ám ha nem tartjuk e kijelentését reakciónáriusnak, viszont meg az igazi szabadelvűség megnyilatkozását látjuk azokban a programpontokban, amelyeknek célja a munkásosztály helyzetének a javítása, nevezetesen a munkásbiztosításnak célbavett keresztülvitele.

Hát reakciónáriusnak mondható-e a miniszter ama kijelentése, amely különös súlyt helyez a földmívelő osztály szellemi és lelki kiművelésére, hogy a szocialista apostolokkal az állam ekként könnyebben fölvehesse a küzdelmet?

Vagy reakciónárius-e a miniszter abban és azzal, hogy súlyt helyez arra, hogy a munkásoknak egészséges szövetkezetei támogatásban részesüljenek ama munkás-segítőlalpok létesítésére, melyeknek az a célja, hogy mikor önhibáikon kívül esnek el a munkától a munkások, azért mégis megélni tudjanak.

Nagyon nevezetes az is, amit a földmívelésügyi miniszter a jégbiztosításnak szövetkezeti alapon való rendezéséről és az állapotbiztosítás államosságáról, a telepítési és parcellázási proleblának napirendre tűzéséről mondott. Ki találja e tervek megvalósításában gáncsolni és kifogásolni valót? S ki ne örülne annak, hogy a miniszter nem éri be a borhamisítók körlelhetlen üldözésével, hanem komoly kísérletet akar tenni a borértékesítésnek szövetkezeti alapon való keresztülvitelére.

Megszívlelhető dolgokat mondott még a miniszter a gabonauzsora megszüntetéséről, a mezőgazdasági érdekképviseletről és last but not least a mezőgazdasági hitel kérdéséről. Röviden körvonalaztuk ezekben azt a programot, melyet Darányi, földmívelésügyi miniszter a ház esütörtöki ülésén a pártok általános és zajos helyeslése mellett részletesen kifejtett.

És meg vagyunk róla győződve, hogy ez a helyeslés erős viszhangra talál az egész országban, mert mindenki örömmel voend tudomást arról, hogy a parlament és a kormány végre tudatára ébredt annak, hogy milyen fontos ága és tényezője az agrikultúra állami és gazdasági életünknek.

Mivel pedig Hegedűs Sándor egyénisége kellő

biztosítékot nyújt nekünk abban a tekintetben, hogy a magyar mezőgazdaság felvirágztatását nem a kereskedelem és az ipar megkárosításával célozzák irányadó tényezőink, hanem ellenkezőleg azt látjuk hogy beköszöntött végre az a korszak, amelyben az összes gazdasági erők harmonikus fejlesztése képezi államférfiaink legfőbb törekvését: hazafias örömmel és megnyugvással vesszünk tudomást Darányi nagyszabású koncepcziójáról, amelynek szerencsés keresztülvitele új korszakot jelezhet Magyarország állami, gazdasági és társadalmi életében.

Bizalommal tekinthetünk ezért e nagy és hazafias program keresztülvitele elé. Hangzatos frázisokkal nem lehet, és nem szabad e program megvalósítását megakadályozni.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** a lehető legváltozatosabb, napfény, szél és hűvös idő váltják fel egymást, de eső, melyre oly nagy szükség lenne egyre késik. Az eső felhőköt a hideg szelek szétkergetik. A természet e miatt csak igen lassan halad előre s talán két héttel van a vegetáció, mint más években ilyenkor. A vetések állása mindenütt kitűnő s már most csak az időjárástól függ, hogy a mutatkozó szép remények meg is valósuljanak.

— **Képviselő gyűlés.** Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete f. hó 26-án gyűlést tart, melynek tárgyát a város tulajdonát képező Cserey telek kiépítésének kérdése képezi. E célra — mint tudva van — 50 ezer frt áll rendelkezés alatt, melyet a regále kártalanítási összegből ezen telek kiépítésére, engedtek át az igény jogosultak. Mi reméljük, hogy ezen kiválóan fontos ügy a kivánt megoldásra t. i. az építkezés megkezdésére fog vezetni, mert a képviselő nagyobb része e mellett foglal el állást.

— **Ujabb betörés.** Alig csillapult le azon izgalom, melyet a Császár Pál üzletének feltörése okozott, melynek tettségei melesleg mondván még nem kerültek meg, s már esütörtökre virradó éjjelen ujabb lopás történt. Ezúttal a Kovács László órák üzletét lopták meg nem nagy furfanggal, de elég alaposan. Az eset úgy történt, hogy az üzletben volt alkalmazva egy Gyalai Albert nevű tanonc. Ezt a fiút felbízta egy Klein Károly nevű jelenleg foglalkozás nélkül álló csavargó, hogy az üzletben levő órákat adja át neki. A fiu hallgatott a szép ígéretekre s midőn esütörtökön korán reggel az üzletet kinyitotta, 13 drb zsebórát — ezek közül egy drb arany órát átadott czinkos társának, ki azokat magához véve a délelőtti vonattal elutazott. A mint a rendőri nyomozat megindult, a tanonc gyanussá vált s rövid vallatás után őszintén beismerte a tettet. A tanonc átadott a törvényszéknek s a felbujtó csavargó kézre kerítése iránt a körözés kibocsátatott.

— **A részvét.** H. Potsa József v. b. t. t. főispánt szeretett neje Potsa Mária elhunyt szomorú alkalmából a részvét őszinte kifejezéseivel halmozzák el tisztelői és barátai, hova a leverő gyászshir csak eljutott. Azon számos részvétnyilatkozat után, újabban táviratilag fejezték ki részvétüket még: Gróf Tisza István (Geszt), dr. Szentkereszt György főispán (Hosszúasó), özv. gr. Kálnoky Ludmilla (Bécs), Horn Dávid (Budapest), Báró Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszter (Budapest), Erdély Sándor volt igazságügyi miniszter (Budapest), dr. Plósz Sándor m. kir. igazságügyi miniszter (Budapest), Perczel Dezső a képviselőház elnöke (Budapest), gróf Apponyi Lajos m. kir. udvarnagy (Budapest), Vörösmarty Béla államtitkár (Budapest), Graenzstein Béla államtitkár (Budapest), br. Roszner Ervin főispán (Budapest), Fiáth Viktor főispán (Ujvidék), Török Bertalan főispán (Budapest), br. Feilitzsch Berthold főispán (Budapest), Adolf Rampelt von Rudenstein udvari tanácsos (Bécs), dr. Berzevichy Albert orsz. képviselő (Budapest), Weiss Berthold orsz. képviselő és neje (Budapest), Bocskor Mihály táblabíró (Kolosvár), Nagy Gábor ny. min. tanácsos (Budapest), Bereczk közszeg s.b.

— **Gyilkosság.** Csoda számba esnék ha Gyergyó-Remetén valamely nagyobb ünnep vérontás nélkül telnék el. Husvét harmad napján remetei Puskás Samu Imré-é már meglehetősen bepoharazgatott volt az észbontó italokból, midőn ugyanazon korezmába belépett ifj. Antal Ferenc is, kivel már

régebb idő óta ellenséges lábon állott, mivel ez egy alkalommal meglehetősen kiporozta volt Puskás uram hátát. Az e miatt azóta forrongó boszu Antal Ferenc beléptekor Puskásban megérelődött, nyomban eltávozott a korezmából, s az Antalék kapujába, kifest és bieskájával lesbe állott s a nem-sokára hazatérő Antal Ferencet szíven irányozva megszúrta, ki segítségért kiabálva csakhamar öszszerogyott. Antal Ferenc kiáltására édes anyja nyomban ki is szaladt, ki sebesült fiát karjai közé véve, az ájulástól magához térítette s beakarta vezetni, mit látva Puskás, — hogy t. i. még él — ismét oda szaladt s még egy jól irányzott szurással az anyja karjai között lévő Antal Ferenc nyakán a nagy ütért ketté vágta, minek következtében ez nyomban kiadta lelkét. Puskás a csendőrség letartóztatta, s átadta gyergyó szentmiklósi kir. jbiróságnak, mely őt vizsgálat alá helyezte.

Adományok Erzsébet királyné Ő Felsege képe.

Eperjesi Pálné poselneki 46 számu ivén: Eperjesi Pálné 50 kr. Soliom Sándorné 20 kr. Zajzon Károlyné 20 kr. Lemhényi István 20 kr. Bartis Andrásné 20 kr. Balázs Mihályné 5 kr. Dónáth Józsefné 5 kr. Dónáth József 10 kr. Jakab József 5 kr. Hosszu András 10 kr. Szabó Jencze 10 kr. N. N. 20 kr. Jankó Józsefné 10 kr. Gábor József 5 fr. Kelemen János 10 kr. B. Daczó Istvánné 10 kr. Daczó Lukácsné ifj. 10 kr. Opra Andrásné 10 kr. Daczó Lukácsné id. 10 kr. Lemhényi János 10 kr. Ványa Mihály 30 kr. Bódi Istvánné 10 kr. Dónáth András 20 kr. Lemhényi Ferenc 10 kr. Kovács György 5 kr. Kelemen Ferenc 10 kr. Áfra István 10 kr. Gál Ferenc 10 kr. Bodi János 10 kr. Opra József 10 kr. László Ferenc 10 kr. Bodi Mária 10 kr. Füzi András 10 kr. Kovács János 10 kr. Kovács József 10 kr. Gábor Endréné 10 kr. Összesen 4 frt 45 kr.

Vajna Máli s.-sz.-györgyi 349 ivén: Vajna Tamásné 50 kr. Vajna Tamás 50 kr. Vajna Máli 50 kr. Összesen 1 frt 50 kr.

Betegh Lajosné nagyjait 15 számu ivén: Dévay Antalné 50 kr. Ferenczy Gézané 50 kr. Körtvélyfay Józsefné 50 kr. Özv. Ponyi Albertné 30 kr. Ütő Irma 20 kr. Liesz Alfrédné 50 kr. Péterfi Lőrinczné 50 kr. Wilhelm Istvánné 50 kr. Finta Gézané 50 kr. Kovács Gáborné 50 kr. Betegh Lajosné 50 kr. Összesen 5 frt.

Fogolyán Endréné s.-sz.-györgyi 144. számu ivén: Fogolyán Endre 50 kr. Fogolyán Endréné 50 kr. Fogolyán Ernő 25 kr. Fogolyán Katinka 25 kr. Fogolyán Lukácska 25 kr. Fogolyán Margitka 25 krajezar. Összesen 2 frt.

Özv. Bartha Zsigmondné zágoni 341 számu ivén: Özv. Bartha Zsigmondné 50 kr.

Imecs Irén nagyjait 12 számu ivén: Imecs Irén 1 frt.

Finta Jánosné bereczki 253 számu ivén: Jón Francescu 50 kr. Finta Jánosné 1 frt. Dr. Sándor Sándorné 50 kr. Bálint László 1 frt. Finta Gy. Albert 50 kr. Özv. Veres Jánosné 10 kr. Bogdán Mariska 30 kr. Khell István 30 kr. Összesen 4 frt 20 kr.

Deák Albertné köpeczi 193 számu ivén: Deák Albertné 1 frt.

Fogolyán Kristófné s.-sz.-györgyi 280 számu ivén: Fogolyán Kristófné 1 frt. Fogolyán Mari 1 frt. Fogolyán Irénke 50 kr. Összesen 2 frt 50 kr.

Goldstein Józsefné előpataki 300. számu ivén: Goldstein Józsefné 1 frt.

Ifj. Kásás Györgyné előpataki 343 számu ivén: Asztalos Jánosné 10 kr. Goldstein Manóné 50 kr. Orosz Lázárné 50 kr. Hartmann Károlyné 20 kr. N. N. 10 kr. Teleki Józsefné 10 kr. Nagy Miklós 10 kr. Stöckl Kálmánné 10 kr. Csulak Andrásné 20 kr. Kásás Györgyné ifj. 20 kr. Buksa Jánosné 2 kr. Kászkuj Jánosné 5 kr. Kásás Gizella 5 kr. Akszinta György 20 kr. Néma Demeterné 5 kr. Néma Sándorné 5 kr. Dán János 4 kr. Komán Józsefné 5 kr. Gábor Jánosné 2 kr. Gábor Imréné 5 kr. Farkas Miklósné 5 kr. Czifra Péterné 6 kr. Góga Györgyné 3 kr. Akszinta Györgyné 3 kr. Vlederián Jánosné 3 kr. Csoróján János 5 kr. Akszinta Jánosné 3 kr. Vánca Jánosné 3 kr. Néma Miklós 5 kr. Összesen 3 frt 4 kr.

Ferenc Lajosné s.-sz.-györgyi 108 számu ivén: Ferenc Lajosné 1 frt.

Kelt S.-Szentgyörgy, 1899. április hó 1-én.

Potsa József,
főispán.

Hirdetések.

Sz. 205. tkvi.
1899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság köz-
hirre teszi, hogy Róth József bras-
sói czég végrehajtónak Kovács
Béla hagyatéka végrehajtást szen-
vedő elleni 296 frt 20 kr. tőkeköve-

telés és járuléka iránt végrehajtási
ügyében a kézdivásárhelyi kir. tör-
vényszék területén levő K.-vásárhely
városban fekvő s k.-vásárhely-kan-
tai 871 sz. tkvben A+ 1775. hrsz.
ingatlanra 600 frt, az 1779. hrsz. in-
gatlanra 200 frt, ezenpel megállá-
pitott kikiáltási árban az árverést el-
rendelte és hogy a fentebb megjelölt
ingatlanok az 1899. évi április hó
25-ik napján d. e. 3 órákor alóli tkvi
hatóság helyiségében megtartandó

nyilvános árverésen megállapított
kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlanok becsárának 10. szá-
zalékát készpénzben vagy az
1881. évi LX. törvényezikk 42
§-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi december hó 1-én
3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8
§-ában kijelölt óvadékképes érték-
papírban a kiküldött kezéhez leten-

ni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bi-
róságnál előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt
át szolgáltatni.

Kovácsnán, 1899. évi január
hó 11-én.

Veres,

(34. 1—1)

kir. törvénzéki bíró.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos
szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy ka-
napé, 6 db karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle di-
vány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszekék és függöny-
tartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok
és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és
vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak
32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület föld-
szintjén van.
88 94—100)

Szegedről

! okl. építési vállalkozók !

Nagymihály Sándor és Társa, ajánlja magát a nagyérdemű
építő közönségnek, hogy minden e szakba vágó munkákat
pld. átalakítás, új lakó, üzlet, nyaraló, nyilvános, gazdasági
stb. stb. épületek felépítését s az ezekhez szükségletű ter-
vezéseket pontosan és szakszerűen elkészít jutányos árrakkal.

A nagyérdemű közönség szíves megkeresését s pártfo-
gását kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor és Társa,

okl. építési vállalkozók.

Kézdi-Vásárhely Vasut-utca 25 szám.

33 2-4

Csak is ezen védjeggyel való

Utánzások miatt nagyon
ügyeljünk a

Sépség gazdagság!

Sépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csak is a

Mme Rosa Schaffer

szerb. kir. udv. és kamarai szállítónő
Bécs, I., Graben 14. által föltalált és hasz-
nált szépség-szerek által sikerült.

Törvényesen védve.

ütések anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és re-
dőköt kisimítja, a káros szőpítő szerek által kitért likacsokat össze-
huzza és az areznak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen
puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szenzá-
ciós hatása a bőrről eltűnnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 forint
50 krajczár.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán
tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene.
Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos
hatású toilett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A **Ravissante crème, puder és viz** az 1897. évi párisi és londoni nem-
zetközi kiállításon nagy arany érem-
mel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér hom-
lokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabon-
kint 1 frt 50 krért és a „Savon-ravissante” kiváló szépség-szappan
hölgyek és urak részére, darabonként 80 krért. Valamennyi készítményem
csodálatos hatásáért teljes kezességet vállalok. Számítalan elismerő és
köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreczió
miatt nem közölhetők.

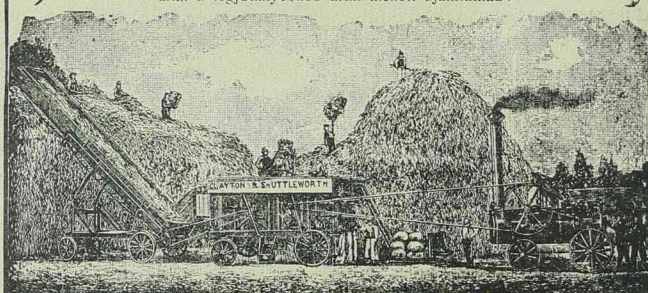
Központi raktár: Rosa Schaffer Bécs, I., Graben 14.

12 12—12)

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút
63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2½, egész 12 lóerős,
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és
aratógépek, szénagyújtók, boronák.

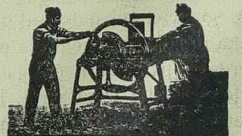
„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek,
szeceksavágók, répvágók,
kukorica-morzsolók,
darálók, őrlő-malmok,
egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vastú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiad-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.